INTRE NOI FEMEILE

RANDURI pentru ANUL NOU

de ION MINULESCU

Bine ai venit, An Nou!...
Bine ai venit!...
De când te-aştept, aproape am şi albit...
Dar fiindcă-mi intri'n casă întâia oară,
Te rog să nu-mi faci casa de ocară...
Nu te grăbi să-mi intri pe furiş,
Că abia sosişi...
Noroc că te-aşteptam deştept
Să te previn la timp să fii atent
Şi'n clipa marelui eveniment
Să-mi calci în casă cu piciorul drept...

An Nou!...
Fii nou de sus şi până jos!...
Copil al nimănui şi-al tuturor,
Copil din flori,
Copil gălăgios !...
Desfăşură-te încet de pe mosor...
Incet... cât mai încet... şi liniştit...
Şi fii atent ca nu care cumva
Să ţi-se rupă firu'n casa mea !...
Bine ai venit An Nou...
Bine ai venit!...

(Din ediţia definitivă la Fundaţiile Regale).

ETERNUL FEMENIN

Dar poate fi ceva etern? Poate un farmec să trăiască dincolo de durata unei vieţi? Se vede că da, din momentul ce acest dar s'a transmis din veac în veac în structura sexului frumos. E o moştenire a speciei, pentru ca tiparele ei să subjuge şi să reţină.

Dar nimeni nu poate preciza ce anume cuprinde acest farmec etern. Este poate ceva în privirea pătrunzătoare, ca a pisicii sau catifelată, ca a gazelei? Este poate un zâmbet fermecător şi enigmatic ca al mona Lisei? Seniorul del Gioconda, îndrăgostit de farmecul inexplicabil al acelui zâmbet, cu care-l fericea în fiece clipă femeia lui, a rugat pe Leonardo da Vinci să facă portretul Giocondei. Maestrul s'a îndrăgostit de model. A lucrat ani dearândul la acest portret celebru şi zâmbetul Mona Lisei a deruntat lumii imponderabilul mister interior care explică prin atracţia lui eternul femenin.

Dar poate că acest caracter al frumuseţii femeieşti, nu îi este numai ei acordat de creaţiune. Poate că legile vieţii, au strecurat în fiinţa generatoare a tuturor speciilor, un farmec intim şi atrăgător.

Uite o pisică, cu supleţea ei catifelată, cu privirea ei oblică, cu capul legănător, luminat de becuri de aur şi de smarald, poartă în ea electricitatea arzătoare a chemării. Cu nimic, o găină moţată, nu-şi desminte cochetăria, când provoacă ameţitor pe don juanul Galinaceu, adesea încurcat de alegere, ca măgarul lui Buridan.

Ne-am obişnuit să căutăm eternul femenin, nu numai în tainele chipului şi ale expresiei, dar şi în tot ce face farmecul unei femei: îmbrăcăminte, parfum, floarea depe corsaj şi în toate acele nimicuri trecătoare ale cochetăriei ei. Grija de găteală, fuga după frumos, instinctul de a place, fac parte din arsenalul existenţii tot aşa, ca maternitatea şi dragostea de cămin. Una nu exclude pe cealaltă.

Forţa femeii este tocmai această diversitate a preocupărilor ei, fie că ele sunt poruncite de viaţă, fie că sunt inventate de fantezie.

Poeţii au fost întotdeauna inspiraţi de acest tulburător „etern femenin". Poezia lirică şi poemul romantic păstrează în cadenţă şi în parfum, ceva din ardoarea muzelor.

Inspiraţii dragostei, s'au întrebat nedumeriţi, care este secretul vecinicei chemări a inimei. Mihail Eminescu, poetul iubirei şi al melancoliei se opreşte în faţa eternului femenin, cu obicinuita lui filosofie sentimentală:

„De-or trece anii cum trecură
„Ea tot mai mult îmi va place,
„Pentru că'n toată a ei făptură
„E-un „nu ştiu cum" şi-un „nu ştiu ce".

Nu se poate defini, ceeace rămâne ascuns în misterul unei fiinţe. Femeia este o taină, care rămâne mereu ascunsă, cercetătorilor de farmece. Şi poetul, prin esenţă, răscoleşte cu obsesiile lui cadenţate, sufletul femeii.

Dragostea şi necunoscutul îl turbură deopotrivă:

„Astfel robit de aceiaşi jale
„Petrec mereu acelaşi drum...
„In taina farmecelor tale
„E-un „nu ştiu ce" şi-un „nu ştiu cum".

Iată singurul „etern" valabil, transmisibil femeii, din toate lumile şi din toate timpurile.

Ce este „eternul femenin" gândiţi-vă fiecare sau privindu-vă în oglindă, căutaţi-l ca pe o şaradă nedeslegată. Marele lui farmec este de a fi intruvabil.

CLAUDIA MILLIAN

CA NICIODATĂ, FEMEILE...

Niciodată ca la acest început de an, femeile nu s'au aflat la mai hotărîtoare răspântie.

Niciodată n'au avut în faţă o cale mai dreaptă, un scop mai lămurit: nici în cel an 1944, deschis cu atât de sumbre aspecte, pentru ca apoi să detune cu vestire de veac proaspăt; nici pe pragul următorilor trei ani, ani de plămădire şi de potrivire între tipare vechi şi viaţă nouă.

In următorul răstimp de prefacere s'a înscris şi ajustarea drepturilor femeii cu poruncile unei lumi integrată în sfârşit în realităţi, dintre cari cea mai evidentă este egalitatea oamenilor.

Femeia făcea parte din categorii a căror eliberare spărgea zăgazurile seculare! împilări. Menţinerea ei în stare minoră fusese cu atât mai uşoară cu cât se înfăţişa cu aparenţe de ocrotire a unei slăbiciuni.

Prejudecata fiind măturată odată cu nedreptatea, femeile din toate clasele s'au aflat dintr'odată libere, fără a fi făcut pentru aceasta aproape nimic.

Acţiunea feministă propriu zisă îmbrăcase în foarte puţine locuri haina sacrificiului. Singura categorie ce cunoscuse masiv lupta şi rostul ei, fusese muncitorimea activistă. Astfel, ideologia luptei sociale îmbrăţişa toate aspectele eliberării: ale drepturilor sindicale deopotrivă cu ale egalităţii sociale şi cu ale egalităţii sexelor.

Nu e de mirare deci ca organizarea noastră sindicală să fi păşit ca înaintaşă întru potrivirea nouilor drepturi cu nouile condiţiuni de viaţă. Prezenţa femeilor în actuala organizare sindicală nu se datoreşte unui hazard ci capacităţii lor de muncă, de înţelegere şi de conducere. Putem pricepe numai aşa, dece în recentele alegeri, au fost aşezate 5433 femei în comitetele de întreprinderi, 468, ca secretare sau preşedinte sindicale, 3 secretare de Uniuni, şi chiar o textilistă ca preşedintă de Uniune.

Paralel cu mersul cuceritor pe căi profesionale, am asistat la încorporarea voluntară şi entuziastă a muncitoarelor în organizaţiile feminine democrate. Ele au dat zecilor de mii de şedinţe, manifestaţiuni, cursuri, şezători şi conferinţe, larga respiraţie a participării de masse. Ele au fost principalele animatoare ale campaniilor politice şi de folos obştesc.

S'ar putea oare sfârşi aci marele examen de conştiinţă a Româncei? De sigur că nu.

Când s'a croit o cale netedă, asta nu înseamnă că nu mai rămân de desfundat multe părţii. Exemplul trebue folosit. S'a făcut pasul cel mai important din punctul de vedere economic şi social. Intr'adevăr, statistica ne dovedeşte netemeinicia calificativului sub semnul căruia a trăit vreme îndelungată ţara noastră: ţară „eminamente agricolă".

Demografic vorbind, aşa este. Din punctul de vedere al producţiei însă — deci în ce priveşte bogăţia ţării — aportul industriei depăşeşte cu mult acel al agriculturii, chiar în ceasul de faţă, chiar când deabia mijesc zorile măreţului progres pe care nouile rânduieli îl asigură producţiei industriale româneşti.

Cine urmăreşte cătuşi de puţin clocotul robust al lumii noastre muncitoare, înţelege că se petrece acolo o prefacere a firii, în acelaş ritm cu al conducerii. Preocuparea statală de a asigura curentul materiilor prime şi progresul tehnic al fabricării, merge în pas cu voinţa făuritorilor de belşug de a fi în perpetuă depăşire a planificării stabilite.

Celelalte categorii de producţie şi consumaţie nu pot rămâne în urmă. Ţărănimea trebue să se introducă şi ea în asemenea întrecere, menită să-i ridice propria condiţiune de trai. Valorificarea solului, înobilarea produselor agricole, comasarea forţelor în vederea maximei exploatări şi desfaceri, şi mai ales industrializarea producţiei agricole, sunt subiecte ce au depăşit faza teoriei ca să devină temele arzătoare ale imediatei actualităţi.

Rolul sătencei este şi mai cuprinzător, ea fiind din tradiţie deţinătoarea micii industrii casnice a cărei raţionalizare i-ar îmbunătăţi viaţa în mod simţitor. In acelaş timp, ea va fi arbitrul igienii şi al culturalizării rurale, întru cât instrumentele nelipsite ale acestui progres, şi anume, dispensarul, casa de naştere, leagănul de zi şi stârpirea analfabetismului, nu pot fi nici concretizate, nici biruitoare fără voinţa ei, fără lupta ei!..

Alături de ea, sunt chemate a intra în ritmul nou al vieţii, largi categorii rămase în ansamblul lor, stagnante: Este o lume gospodărească, intelectuală, casnică, mai mult sau mai puţin avută — să-i spunem pe nume, o lume burgheză —, menită să înţeleagă misiunea ei de cooperare în noua societate românească.

Multe semne dovedesc interesul crescând ce-l poartă această lume feminină prefacerilor din adâncuri pe care le trăim.

Dacă se pune în mişcare în totalitatea ei, şi nu numai cu sporadice prezenţe, dacă dă mână cu mână cu marile masse producătoare, atingând strălucitele perspective ale solidarităţii feminine, atunci vom fi martori unui avânt de forţe şi de inimi înfrăţite, al tuturor categoriilor, pe căile cuceritoare ale progresului.

Astea sunt perspectivele ce se deschid în faţa femeilor, la acest început de an 1948, ca niciodată pline de făgăduieli pentru cine vrea să le înţeleagă...

ELLA DELENI

Copiii stau la pervazul ferestrei larg deschisă asupra vieţii.

Privesc cu ochii miraţi, gata să cuprindă frumuseţea şi norocul.

Aşteaptă fericirea. Aşteaptă încântarea lumii, cu toate minunile ei.

Au încredere şi aşteaptă: Au încredere în noi. Aşteaptă soarta pe care o vom croi-o, noi femeile, pentru ei.

Noi le putem da sănătatea, ştiinţa de carte, folosirea însuşirilor lor. Noi le putem da cel mai sfânt şi statornic dintre bunuri:

Pacea!..

Pacea, ca să fie, trebue să o vrem. Să o cucerim, alungând fântasmele urii, priveghiind pe drumurile dreptăţii. Sunt drumuri aspre adesea. Se cer străbătute cu minte ageră, cu pază bună, cunoscând preţul catastrofal al neprevederii. Acest preţ omenirea l-a plătit de două ori. Nu vrem să-l plătească odată şi copiii noştri.

Misiunea păcii e misiunea de căpetenie a femeii. Prima lor datorie este să stea strajă împotriva aţâţărilor la război, împotriva învrăjbirii dintre oameni.

Copiii stau pe pragul vieţii şi aşteaptă fericirea...

UN CRĂCIUN IN ŢĂRI TROPICALE

Karin privi obosit împrejurul ei. Măreţia şi coloritul peisajului o lăsau nepăsătoare. Ba mai mult, aproape o plictiseau. Prea era mereu acelaş lucru. Fără nici o schimbare, fără nici o reînoire. Palmierii uriaşi erau veşnic verzi, marea veşnic albastră şi dacă, câteodată, ploaia acoperea priveliştea pentru câtva timp, ea apărea din nou ca un tablou al cărui geam prăfuit ar fi fost spălat de o mână grijulie pentru a-l reîmprospăta şi a scoate din nou la iveală cu mai multă vioiciune pictura.

Soare, soare mereu, valuri limpezi şi flori ce nu se ofileau niciodată.

O! Cât de deosebită era Norvegia ei dragă. Norvegia pe care o părăsise, gonită de urgia războiului.

— Intrăm în apă? zise Manuelitto întins la picioarele ei pe nisipul argintiu al plajei nesfârşite ce şerpuia dealungul coastei cât vedeai cu ochii.

— Dacă vrei, răspunse tânăra fată. Băiatul o ajută să se scoale şi privi cu nesaţ la braţele ei aurii ca mierea ce se ridicaseră pentru a prinde, în bonetă, părul bălai şi lung ce-i flutura până în coapse.

— Te iubesc, Karin, te iubesc, strigă el dar tovarăşa lui păru că nu-l aude şi se avântă în valuri, despicându-le cu mişcări puternice de înotătoare desăvârşită.

Inaintară departe, până când malul insulei Paquetta le răsări în faţă. Manuelitto era fericit; aci, la umbra crengilor înflorite, îi va putea vorbi din nou de dragostea lui.

O iubise din prima clipă în care o cunoscuse, o învăţase să vorbească limba ţării sale, o întovărăşise în timpul carnavalului jucând cu ea samba şi maxixa.

Crezuse că va fi fericită dar se înşelase. Şi curând înţelese că în sufletul ei mocnea dorul de acasă. Avea „saudade".

— De ce ţi-e dor? o întreabă.

— Mi-e dor de ghioceii ce înfloresc primăvara, mi-e dor de lanul de grâu ce se leagănă în razele scumpe ale soarelui şi mi-e dor mai cu seamă de zăpadă.

— Povesteşte-mi o îmbiă el; nu mi-o pot închipui.

— E albă, moale, pufoasă ca florile de bumbac, acoperă zarea întreagă cu haina ei curată şi zgomotele sunt amorţite.

— Dar, Karin, trebuie să fie monoton. Atâta uniformitate! Hm, să nu vezi luni de zile, frunzele verzi ale pomilor, albastrul golfului strălucitor, faţa veselă şi felurită a florilor? Apoi frigul care te ţine zgribulită lângă foc şi hainele groase care te împiedică să zburzi în voie. Brr... nu-mi place.

— Nu poţi înţelege. Toate lucrurile au mai mult preţ tocmai fiindcă sunt trecătoare. Ne bucurăm de ele din cauza diversităţii lor. Apoi sărbătorile au farmecul lor deosebit, potrivit fiecărui anotimp. Peste două săptămâni avem Crăciunul. La vremea aceea în fiecare casă se împodobea un pom, e o datină sfântă. Chiar cel mai săraci o urmau. O! Ce-aş da să am un pom de Crăciun! Aş fi atât de fericită! Mi s'ar părea că o bucăţică din ţara mea, din Norvegia mea, ar fi cu mine.

— Ce fel de pom împodobiţi? întrebă Manuelitto.

— Un brad.

— Cum arată?

— E veşnic verde şi are frunze ascuţite ca acele.

Soarele cobora după munţii crestaţi ca nişte metereze.

— Să ne întoarcem, spuse fata. Tovarăşul ei o urmă gânditor.

✶

A sosit Crăciunul. In casa norvegiană strămutată aproape de ecuator toată lumea e veselă, afară de Karin. Părinţii, care îşi dau seama de vremuri şi au suferit atât în ţara lor de baştină sunt fericiţi de a-şi fi întemeiat un nou cămin liniştit; cei mici nu-şi aduc aminte de alte locuri şi alte obiceiuri; numai Karin duce dorul fiordurilor înzăpezite şi al brazilor încărcaţi cu jucării şi poleială.

— Karin, Karin, strigă copiii, te caută Manuelitto, ţi-a adus un dar. E mare... şi ochii lor iscoditori încercau să ghicească ce e ascuns în pachetul de hârtie înalt şi ţuguiat, pe care îl ţine în braţe.

— Crăciun fericit, zise el puţin cam stingherit, fericit mai cu seamă pentru tine şi vesel, iubita mea Karin. Ţi-am adus un pom de Crăciun, veşnic verde şi cu frunzele ascuţite ca acele.

Karin desface pachetul cu mâini tremurătoare..., e un cactus, un cactus enorm — unde l-o fi găsit? — verde şi cu ţepi ascuţiţi, de care atârnă jucării şi poleială.

— O! Manuelitto! strigă fata, lăcrămi de înduioşare înăbuşindu-i râsul nebun. O! Manuelitto, e cel mai frumos pom de Crăciun pe care l-am văzut vreodată.

GABY

MEDALION SĂPTĂMÂNAL

NĂSCĂTOAREA

Când, mai mult decât în această zi, în care de aproape două mii de ani se sărbătoreşte o naştere, poate fi mai slăvită Mama?

Mi s'a părut întotdeauna că îi trebuia închinată această sărbătoare, căci niciodată nativitatea n'a avut un înţeles mai total: pentru credincios, taina, pentru raţionalist, mitul, au acelaş înţeles care aşează femeia la locul ei eroic de „pururi născătoare".

Dacă a fost preamărită, ca atare, dealungul veacurilor, dacă solemna naştere a fost ilustrată de cei mai mari maeştri ai penelului şi ai daltei, cântată în strofe meşteşugite sau în naivele revărsări sufleteşti ale folklorului, prea multă vreme realismul acestei condiţiuni a fost ignorat şi n'a existat nicio potrivire între evenimentul celebrat şi porunca pe care o impunea. Regi şi împăraţi, clerici şi poeţi, s'au închinat iesle şi au făurit madone, dar asemenea recunoştinţă şi slăvire n'au primit contravaloarea lor în domeniul temporal: Veac de veac, femeia a născut în condiţii mizere şi pruncul ei a fost lăsat în voia soartei — prea vitregă pentru cei mulţi — sau pe seama permanentului ei sacrificiu, lipsei ei, ignoranţei ei.

Nu s'a făcut nimic? Ba da, s'a făcut. Dar în prea puţine cazuri maternitatea a depăşit stadiul obişnuitului aşezământ spitalicesc. Peste tot a fost considerată ca o clinică, şi cel mult a fost rectificată funcţiune a moaşei, îngrădind-o în anumite obligaţii şi scoţând-o din găoacea empirismului popular.

Trebue să recunoaştem că pentru prima dată naşterea a fost tratată într'un sens total şi cu remedii de atotcuprinzătoare acţiune, în Uniunea Sovietică. Acolo, maternitatea a rămas cu atributele sale tehnice şi orăşeneşti, dar a fost întregită pe teren, amplificată şi desăvârşită cu casa de naştere care a devenit corolarul nelipsit al vieţii rurale, iar pentru centrele industriale, complementul fabricii, cu căminul de zi şi cantine.

Nicăeri problema n'a fost prelucrată mai categoric şi cu soluţii pretutindeni aplicate pe acelaş tipar. Asemenea problemă nu cuprinde numai îngrijirea în sine. Ea mobilizează şi alte forţe decât acele ale arsenalului doftoricesc. Cheamă în ajutor solidaritatea umană, strânge în jurul ei imboldurile conştiinţei cetăţeneşti, revarsă lumină şi bucurie. Căci casa de naştere n'a rămas exclusiv un produs al iniţiativei de stat. Dimpotrivă: Este un exemplu al utilităţii colectivului de muncă şi de dăruire, unde intervin deopotrivă simţul îndatoririi obşteşti, emulaţia întru ale binelui, şi progresul pe care îl aduce cu sine, în proporţii matematice, aplicarea generalizată a igienii.

Nu este prin urmare acolo, un circuit închis unde operează singur reprezentantul calificat al ştiinţei şi al dregătoriei. Este o asociaţie de forţe şi de bunevoinţi, căci dispensarul este în mare parte alimentat de contribuţia colectivă şi cumetrele iau în grija lor gospodăria lehuzei în timpul odihnei sale.

Acelaş lucru se petrece în Bulgaria, în Iugoslavia..., la noi în sate.

Da, la noi! Se înfiripează şi în satul nostru excelenta instituţie. Inceputurile sunt rare, oarecum sfioase, fiind vorba de stări de fapt seculare şi de modificări adânci ale moravurilor. Cine ar fi crezut că femeia noastră, pe punctul de a naşte, ar încuviinţa vreodată părăsirea casei ei, îngrijirea, de către o vecină, a copiilor, şi mai ales a bărbatului ei? Cine şi-ar fi închipuit această vecină ca o soră de ocrotire cu dela sine puteri, şi anume, de vizitatoare şi îngrijitoare a căminului vremelnic părăsit pentru a putea aduce pe lume un nou mădular al familiei, în condiţii prielnice şi omeneşti.

Totuşi, fapta există, şi ascultam deunăzi, la o şedinţă a U.F.A.R.-ului legată în acelaş timp de unificarea organizaţiilor feminine şi de înfiinţarea Comitetului Naţional pentru Ocrotirea Copilului, — cu secretarele filialelor din provincie, cum în anumite locuri casa de naştere a prins chiag, din îndemnul şi cu contribuţia proprie a sătencelor; cum se înscriu femeile însărcinate, pentru a-şi reţine din vreme unul din cele câteva paturi, primă înjghebare a modestului aşezământ. Modest, dar fecund din trei motive: pentru utilitatea lui imediată, pentru rolul său ce deschide drumul anexei sale fireşti, dispensarul de consultaţii; în sfârşit, pentru misionarismul care va roi deacolo, răspândind necesara sământă a aşezământului de folos obştesc, întemeiat şi sustinut de popor pentru popor.

Erau, cu foarte modestă înfăţişare, acele solii ale unei vieţi nouă. Multe erau muncitoare, sau gospodine de cartiere. Câteva numai institutoare; altele profesoare sau reprezentante ale unor categorii intelectuale. Dar câtă viaţă palpita în expunerile lor! Câtă apropiată cunoştinţă a nevoilor şi a mijloacelor! Ce fierbinte râvnă pentru munca colectivă, pentru progresul social! Fapte, şi numai fapte. Asta se străduiau să extragă din notele ce le aduceau, şi dacă se îndepărtau dela preciziuni utile, erau numaidecât readuse pe calea concretului, de prietenele din centrală care le supuneau acestui binevoitor şi frăţesc examen.

Asemenea fapte aduceau un zvon tonic de noutate, afirmau o speranţă. Aceeaşi speranţă care emană din făgăduiala pământului ce dospeşte sub acoperământ candid de omăt, sămânţa sădită de om cu vajnică opintire şi trudă.

Pe celelalte limbi cu sorginte latinească, pământul este de gen feminin. In tot cazul întruchiparea lui mitologică, de milenii, este femeie: Ceres, sau Demeter, zeiţa roadei şi a împlinirii, zeiţa zămislirii şi a fecundităţii...

Fecunditate a binecuvântatului pământ românesc, cum trebue să te slăvească în aceste zile ale naşterii, oamenii cari trăiesc din belşugul tău!...

MICAELA CATARGI

Anecdotă sătească

La nunta tatei eu eram în dănac (copil mic), şi mă trimise tata la moară. Am pus sacii la jug boii în căruţă şi hai la drum. Când s'ajung [illegible] nu era acasă. Era dusă pe câmpia mierle, să-şi cosească fragii puşi de cu toamnă. M'am dus, am luat-o şi am pus-o la loc, am măcinat boii, i-am pus în căruţă ş'am plecat acas'. Pe drum mi-a fost sete. Râul îngheţat. Iau capul şi-l fac mai, gâtul coadă. Şi am spart ghiaţa. Am băut apă ş hai la drum. Pe drum m'am întâlnit cu'n iepure. El râdea de mine, eu râdeam de el. Eu râdeam de el că era şchiop şi el de mine că nu aveam cap. Când aud aceasta, dau fuga la râu, iau capul, îl puj la loc şi pornesc la drum. Când ajung acasă, tata îmi făcuse pomană de trei ani.

MASA DE SARBATORI

APERITIVE

Icre false. 1½ pahar apă să clocotească cu puţină sare. Se presară, mestecând mereu cu lingura, 3 linguri cu gris şi fierbi până se îngroaşe. Se ia după foc şi se freacă până se răceşte, se amestecă 1 gălbenuş, boia dulce de ardei (pentru culoare) 4—5 linguri de ulei şi ceapă tocată mărunt.

Acelaş din fasole boabe fiartă şi spumată apoi 1 gălbenuş, ulei boia, sare, ceapă rasă.

★

Din jumări de la topitul unturii. Când topeşti grăsimea (slănină sau osânză) s'o dai prin maşina de carne ca să iasă jumările bune.

Făină şi jumări în greutate egală frământate cu apă sau lapte, puţină sare şi drojdie. Se lasă să crească. Faci chiftele şi le coci în tavă în cuptor. Sau întinzi o foaie, ungi cu albuş, presări sare şi chimen, tai în fâşii late de 1 cm. şi lungi de 6 şi coci în tavă.

Din cartofi fierţi şi daţi prin sită. Amesteci cu făină un gălbenuş şi sare. Faci o cocă nu prea tare. Cartofii să fie calzi când pui făina. Faci suluri de grosimea unui deget şi lungi de 5—6 cm. Se prăjesc în untură sau ulei şi ca să nu se ardă grăsimea pui rotocoale de morcovi pe care le înlocuieşti cu altele cum se înegresc. Grăsimea rămâne albă.

★

Brânză de burduf sau albă sfărâmată (eventual amestecată cu gălbenuş) şi amestecată cu boia. Intins gros pe felii de pâine şi pus în cuptor să se topească.

✶

Din caşcaval uscat tare şi ras mărunt pe răzătoare amestecat cu 1 albuş bătut spumă, faci o compoziţie tare. Cu mâna muiată în apă faci gogonele cât o nucă. Le prăjeşti în untură sau ulei fierbinte (rotocoale de morcovi în grăsime).

★

In loc de unt topeşti slănina cu lapte în cantităţi egale (1 kgr slănină la 1 litru lapte).

★

Dacă ai tăiat o pasăre, păstrează ficatul, pipota inima şi le fierbi bine. Ficatul îl dai prin sită şi amesteci cu unt sau slănină topită ca mai sus. Pipota şi inima tocate mărunt şi amestecate cu ficatul, sare, boia iute de ardei, eventual muştar. Uns pe pâine.

★

Resturi de peşte fiert sfărâmat bine, amestecat cu un sos alb gros (făină prăjită şi stins cu apă sau lapte) 1 gălbenuş, pătrunjel tocat, sare, boia iute. Făcut chiftele date prin făină şi prăjite în ulei.

Acelaş lucru din zarzavat fiert în supă şi tăiat mărunt, apoi sos alb, gălbenuş, verdeaţă, boia iute, sare. Prăjit în untură sau ulei.

★

Din caimacul de la lapte fiert faci o cocă cu făină şi 1 gălbenuş. Intinsă şi împăturită de mai multe ori. Să nu fie prea multă făină, deci coca mai moale. Intinsă foaia subţire, uns cu albuşul rămas, presărat sare mai mare sau chimen, tăiat fâşii şi copt în tavă în cuptor.

Sau tăiat în pătrate de 4 degete umplute cu puţină brânză albă (eventual amestecată cu 1 gălbenuş) sau puţină carne prăjită. Indoind pătratele pe diagonală obţii triunghiuri. Apeşi cu furculiţa marginile. Uns cu albuşul rămas, copt la cuptor în tavă.

BRÂNZOAICE DULCI

Cantităţi: 500 gr. făină, de 5 lei drojdie, 1 pahar cu lapte, 3 ouă, 100 gr. zahăr, 250 gr brânză de vaci, vanilină, (dacă avem câteva stafide sau câteva prune uscate tăiate mărunt) 4 linguri ulei.

Facem maiaua. Apoi plămădim cu ea aluatul cu 1 ou, o lingură zahăr, uleiul, laptele şi jumătate din vanilie sau rom, sare. In timp ce creşte dăm prin sită brânza de vaci scursă bine, o frecăm cu zahărul, 2 gălbenuşe, din care păstrăm puţin pentru uns, vanilia, sare. La urmă de tot adăugăm albuşele bătute, amestecate, încet şi stafidele.

Intindem coca în foaie ca de 1 cm. grosime. Tăiem ronduri cu paharul de apă şi la jumătate din ronduri tăiem mijlocul cu paharul de vin, ca să rămână numai un cerc. Punem umplutura de brânză pe fiecare rond şi acoperim cu cercul, astfel ca mijlocul să rămână gol. Acolo să fie umplutura mai groasă. Aşezăm în tavă unsă, dăm cu pana muiată în oul păstrat, lăsăm să crească şi coacem frumos.

DULCIURI

Faci o cocă de clătite. Cureţi merele de coajă şi le tai în rotogoale (felii). Presari cu puţin zahăr şi laşi ½ ceas să-şi lase apă. Le ştergi şi le dai prin coca de clătite. Le prăjeşti pe amândouă părţile în untură sau ulei. Presari puţin zahăr la masă.

✶

Clătite umplute cu marmeladă sau brânză şi amestecând cu un ou întreg. Puse la cuptor să se încălzească. Presari puţin zahăr.